

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
FİKRÎ VE SINAİ MÜLKİYET HAKLARI USUL VE ESASLARI YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu yönerge Bursa Uludağ Üniversitesi öğretim elemanlarının fikrî ve sınai mülkiyet haklarının belirlenmesi, bu haklar içinde özellikle patent tesciline konu olacak buluşların korunması, tescilden doğan hakların paylaşılması, lisanslanması ve ticarileştirilmesi konularındaki çalışma usul ve esasları düzenler.

Bu yönergenin amaçları;

- Bursa Uludağ Üniversitesi bünyesinde gerçekleştirilen araştırma faaliyetleri sonucu ortaya çıkan bilginin fikri mülkiyet oluşturması, korunması esasları ve bunlarla ilgili hak ve yükümlülükleri tanımlamak,
- Fikrî ve sınai mülkiyet bilincini artırmak, akademik yayın öncesi araştırmalar sonucu ortaya çıkan buluş ve fikrî değerleri patente dayalı değerlendirme süreçlerine tabi tutmak,
- Şirketler, sanayi kuruluşları, kamu kurum ve kuruluşları, yatırımcılar, diğer üniversiteler ve üniversite dışındaki araştırmacılarla ortak yürütülen faaliyetler sonucu ortaya çıkan buluş ve fikrî değerlerin yönetilmesi konusunda hak ve yükümlülükleri belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Usul ve Esaslar; 10/1/2017 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanununa, 6/11/1981 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa ve 24/4/2017 tarihli ve 30047 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sınai Mülkiyet Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğe ve 29/09/2017 tarihinde yayımlanan Çalışan Buluşlarına, Yükseköğretim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluşlara ve Kamu Destekli Projelerde Ortaya Çıkan Buluşlara Dair Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Politika ve Esaslarda geçen;

- a) **Üniversite:** Bursa Uludağ Üniversitesini,
- b) **Rektör:** Bursa Uludağ Üniversitesi Rektörünü,
- c) **Rektörlük:** Bursa Uludağ Üniversitesi Rektörlüğünü,
- ç) **Rektör Yardımcısı:** Bursa Uludağ Üniversitesi Rektör Yardımcılarını
- d) **Öğretim elemanı:** Bursa Uludağ Üniversitesinde görevli öğretim elemanlarını,
- e) **Fikri Mülkiyet Hakları Komisyonu (FMHK):** Üniversiteye bildirilen öğretim elemanlarına ait buluş bildirimleri değerlendirerek yurtiçinde ve yurtdışında gerçekleştirilecek patent başvurularına ve buluşların ticarileştirme aşamasında karşılaşılabilecek konulara ilişkin kararlar vererek Rektörlüğe sunan Bursa Uludağ Üniversitesi fikrî ve sınai mülkiyet haklarını değerlendirme komisyonunu,

- f) **İtiraz Komisyonu:** Üniversite öğretim elemanlarının bildirdikleri buluşlarının serbest buluş olarak kalması için gerçekleştirecekleri itirazları değerlendirecek ve Rektörün başkanlık edeceği komisyonu,
- g) **BAP:** Bursa Uludağ Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimini
- ğ) **BUÜ-TTO:** Bursa Uludağ Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisini,
- h) **Buluş:** Tarım alanı dâhil olmak üzere sanayinin herhangi bir kolunda mevcut problemlere teknik çözüm getiren yeni bir cihaz, ürün veya yöntemlerin tümünü,
- ı) **Fikrî ve Sınai Haklar:** Patent, tasarım, marka, coğrafi işaret, entegre devre, faydalı model, geleneksel ürün adları ve benzerlerini,
- i) **TÜRKPATENT:** Türk Patent ve Marka Kurumunu,
- j) **Patent:** Teknolojinin her alanındaki buluşlara; yeni olması, buluş basamağı içermesi ve sanayiye uygulanabilir olması koşuluyla ulusal patent ofisleri tarafından verilen yasal mülkiyet hakkını,
- k) **Lisanslama:** Fikrî veya sınai mülkiyet haklarının taraflar arasındaki bir sözleşmenin şartlarına uygun olarak belirli bir bedel karşılığında lisans alan tarafın kullanımına izin verilmesi,
- l) **Teknoloji Ön Değerlendirme Raporu:** Teknolojinin ticari değeri hakkında hazırlanan bir ön araştırma ve değerlendirme raporunu,
- m) **Buluş Bildirim Formu:** Üniversite öğretim elemanlarının buluşlarına ilişkin ayrıntıları Üniversiteye bildirmeleri için Üniversite tarafından yayımlanan gizlilik derecesi yüksek formu,
- n) **Ticarileştirme:** Fikrî ve sınai mülkiyet haklarının; devir, lisanslama, kuluçka merkezi, start up ve spin-off şirketi aracılığıyla veya herhangi bir şekilde kullanılması da dâhil olmak üzere ticari amaçlı tasarrufunu ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Yükümlülükler

Buluşu yapan öğretim elemanlarının yükümlülükleri

MADDE 4- (1) Üniversitenin öğretim elemanları; bilimsel çalışmalar veya araştırmalar sonucunda gerçekleştirdikleri buluşlarını Üniversite tarafından yayımlanan Buluş Bildirim Formunu doldurarak geciktirmeksizin Üniversiteye bildirmekle yükümlüdür.

(2) Buluşu yapan öğretim elemanı Üniversite tarafından kendisine yapılan bildirimde belirtilen eksiklikleri, bildirim kendisine ulaştığı tarihten itibaren bir ay içinde giderir. Aksi takdirde buluş bildirimini usulüne uygun olarak yapılmamış sayılır ve buluş bildirimini yeniden yapılır.

(3) Bildirim yapılmaksızın patent başvurusu yapılmışsa başvuru yapıldığına ilişkin bildirim, patent başvurusuna ait tüm bilgi ve belgelerle birlikte patent başvuru tarihinden itibaren bir ay içinde buluşu yapan öğretim elemanı tarafından Üniversiteye yapılır.

(4) Buluşu yapan öğretim elemanı bildirim yükümlülüğünü yerine getirmemesi nedeniyle yükseköğretim kurumu aleyhine doğan zararlardan sorumludur. Üniversiteye bildirimde bulunulmaksızın patent başvurusu yapılması veya başvuru yapıldığına ilişkin

bildirim yapılmaması veya bu kapsamdaki başvurulara patent alınması halinde patent başvurusu sahibine veya patent sahibine karşı Kanunun ilgili maddelerine göre dava açılabilir.

(5) Öğretim elemanları; şirketler, sanayi kuruluşları, diğer üniversiteler, kamu kurum ve kuruluşları veya üniversite dışındaki araştırmacılarla ortak yürütülecek projeler gibi üniversite dışından yapılacak iş birliklerinde, sponsor veya dış finansmanla gerçekleştirilecek fikrî mülkiyete konu olabilecek veya değerli fikrî ürünlerin oluşması beklenen araştırma faaliyetlerine başlamadan önce konuyu ve sözleşme maddelerini Rektörlüğe sunmakla yükümlüdür.

(6) Buluşla ilgili Üniversiteden gelecek bildirimlere buluşu yapan öğretim elemanı bir ay içinde veya varsa yazılı bildirimde belirtilen süre içinde cevap vermekle yükümlüdür.

(7) Buluşu yapan öğretim elemanı Üniversitenin hak sahipliğine ilişkin kararına karşı, kararın bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde, buluşunun serbest buluş olduğunu ileri sürerek ilgili belgelerle birlikte İtiraz Komisyonuna ulaştırılmak üzere yazılı itiraz dilekçesini Üniversiteye sunabilir.

BAP'ın Yükümlülükleri

MADDE 5- (1) BAP buluş bildirimini kaydeder ve bildirim kendisine ulaştığı tarihi, bildirimde bulunan öğretim elemanına gecikmeksizin ve yazılı olarak bildirilmesini sağlamak üzere buluşu bildiren öğretim elemanının bağlı olduğu Dekanlık veya İdari Birime bildirir.

(2) Kayıt altına aldığı buluş bildirimini Fikri Mülkiyet Hakları Komisyonuna iletir.

(3) BAP bildirimini kendisine ulaşan buluşun gizliliğine ilişkin her türlü önlemi almakla yükümlüdür.

(4) Buluş bildiriminin eksik yapılması halinde BAP, bildirim kendisine ulaştığı tarihten itibaren iki ay içinde eksikliklerin giderilmesini buluşu yapana bildirir. Aksi halde, buluş bildirimi usulüne uygun yapılmış sayılır.

(5) Buluş bildirimi ve bildirim yapılan buluşla ilgili olarak Üniversite, Öğretim Elemanları ve bağlı oldukları Dekanlık veya idari birimler arasında resmi iletişim ara yüzü olarak faaliyet gösterir ve kendisine sunulan tüm bilgi, rapor ve belgeleri Fikri Mülkiyet Hakları Komisyonuna sunar.

(7) Buluşu yapan öğretim elemanının Üniversitenin hak sahipliğine ilişkin kararına karşı itirazlarını kayıt altına alarak İtiraz Komisyonuna sevk eder.

Fikri Mülkiyet Hakları Komisyonunun (FMHK) Yükümlülükleri

MADDE 6- (1) FMHK nun yükümlülükleri şunlardır:

a) FMHK aşağıda belirtilen hususlarda kararlar vererek kayıt altına alır;

- 1) Öğretim elemanlarının buluş bildirim formlarını ve bunlara ilişkin patent araştırması ve teknoloji ön değerlendirme raporlarını değerlendirerek her bir buluş fikrine ilişkin olarak veya bildirim yapılmadan buluşu yapan öğretim elemanı veya elemanları tarafından gerçekleştirilen patent başvurularına ilişkin patent haklarının hak sahipliğine yani bu hakların Üniversiteye ait olacağına veya buluşu yapan öğretim elemanına serbest bırakılacağına karar vermek,

- 2) Buluş fikri için Türkiye de patent başvurusu yapıldıktan sonra başvuru tarihinden itibaren 12 ay içinde ilgili patent başvurusuna konu buluşun yurtdışı haklarına ait hak sahipliğinin kime ait olacağına karar vermek,
  - 3) Üniversite adına yurtdışında patent başvurusu yapılmasına karar verildiğinde hangi ülke veya yurtdışı patent ofislerine başvuru yapılacağına karar vermek,
  - 4) Üniversite adına yurtiçinde ve/veya yurtdışında patent başvurusu gerçekleştirilen buluşların ticarileştirme faaliyetlerini yönetmek ve ticarileştirme sürecinde patent haklarının devredilmesi, lisanslanması veya buluşu yapan öğretime elemanına serbest bırakılmasına ilişkin kararlar vermek,
  - 5) Patent haklarının ihlali söz konusu olduğunda hukuki işlemlerin başlatılmasına karar vermek,
  - 6) Üniversitenin veya ilgili biriminin çalışacağı serbest çalışan patent vekili, avukat ve ihtiyaç duyulan diğer profesyonellerin belirlenmesine karar vermek,
- b) FMHK verdiği kararlara ilişkin bildirimleri Üniversite'ye ve buluşu yapan öğretim elemanına 6769 Sayılı Kanun'da belirtilen süre içinde (buluş bildirimini ulaştığı tarihten itibaren dört ay içinde) bildirimini sağlamak,
  - c) Patent başvurusunu TÜRKPATENT e, yurtdışı patent ofislerine yapar veya gizlilik ilkeleriyle bağlı vekiller aracılığıyla yapılmasını sağlamak,
  - ç) Patent veya faydalı model belgelerine ilişkin yıllık ücretlerin yatırılması ile tasarımların ve markaların süresinde yenilenmesi kararlarını vermek ve uygulamak,
  - d) Üniversitenin fikrî ve sınai haklarla ilgili politikalarına ilişkin görüş belirtmek,
  - e) Üniversitenin patent bütçesinin belirlenmesinde çalışmalar yapmak ve kararlarında bütçe planını göz önünde bulundurmak,
  - f) Bu usul ve esaslara uygun olarak fikir ürünlerine ilişkin hak sahipliğinden doğan haklarla ilgili bedellerin belirlenmesi için çalışma yaparak Rektöre sunmak,
  - g) Teknoloji transferi ve üniversite-sanayi iş birliği sonucunda ortaya çıkan veya çıkabilecek fikrî ve sınai haklar üzerindeki hak sahipliği konusunda gerekli kararları almak ve sözleşme süreçlerini yönetmek,
  - ğ) Teknoloji Geliştirme Bölgesinde Üniversite öğretim elemanları tarafından üretilen bilgi sonucunda ortaya çıkan fikrî ve sınai mülkiyet hak sahipliği konusunda Rektöre görüş bildirmek,
  - h) Rektörün talimatlarını ve Yönetim Kurulu tarafından verilmiş kararları uygulamaktır.

İtiraz Komisyonunun Yükümlülükleri

MADDE 7- (1) İtiraz Komisyonunun yükümlülükleri şunlardır:

- a) İtiraz Komisyonu öğretim elemanlarının buluşlarının hak sahipliğine ilişkin itirazlarını değerlendirir ve değerlendirme sonucunu yazılı gerekçelerle karara bağlamak,
- b) Üniversiteye bildirdiği buluşunun veya patent başvurusunun serbest buluş olduğunu buluş bildirimi esnasında veya buluşu ile ilgili Üniversitenin tasarrufuna ilişkin kararın kendine tebliğinden sonra Kanunda belirlenen iki aylık süre içinde ileri süren öğretim

elemanının hak sahipliğine ilişkin itirazını FMHK'nın kararını da göz önüne alarak değerlendirmek,

- c) Değerlendirme sonucu oluşan kararını yazılı gerekçeler de belirterek buluşu yapan öğretim elemanı veya elemanlarına yazılı olarak bildirmektir.

Üniversitenin yükümlülükleri

MADDE 8- (1) Üniversite'nin yükümlülükleri şunlardır:

- a) Tüm fikrî ve sınai haklar konusundaki bildirimlerin alınması, yanıtlanması ve yürütülmesiyle ilgili işlemleri gizlilik ilkelerine uygun olarak yapmak ve bu konuda öğretim elemanlarının bağlı oldukları Dekanlıklar, Müdürlükler, BAP ve diğer yetkilendirilecek birimlerin bu işlemlerle ilgili görevlerini yerine getirmelerini sağlamak,
- b) Buluş bildirimlerinin patent başvurusu yapılmaya kadar gizlilik içinde korunmasını sağlamak,
- c) Üniversite içinde fikri ve sınai mülkiyet hakları yönetiminin sağlıklı bir biçimde yürütülebilmesi için Fikri Mülkiyet Hakları Komisyonu, İtiraz Komisyonu ve diğer gerekli birimlerin oluşumunu sağlamak, görevlendirmeler yapmak,
- ç) Üniversite öğretim elemanlarının buluşlar ortaya çıkarmalarını teşvik etmek ve bu yönde faaliyetleri yönetmek üzere fikri ve sınai mülkiyet hakları politikaları geliştirmek ve yönetmek,
- d) Öğretim elemanlarının diğer üniversite öğretim elemanları, sanayi firmaları, devlet kurumları, yatırımcılar gibi üniversite dışından kişi, kurum ve kuruluşlarla gerçekleştirecekleri araştırma, geliştirme projeleri veya çalışmalar sonucu ortaya çıkacak fikri mülkiyet haklarının taraflar arasında nasıl paylaşılacağı konusu düzenleyen sözleşmelerin organizasyon ve yönetilmesini sağlamaktır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Komisyonların Oluşumu

Fikri Mülkiyet Hakları Komisyonunun (FMHK) Oluşumu

MADDE 9- (1) FMHK Bursa Uludağ Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı olup; ilgili Rektör Yardımcısının başkanlığında, uzmanlıkları ve deneyimleri açısından belirlenmiş en az üç öğretim üyesi ve Rektör tarafından katılımlarına karar verilecek bir sanayi temsilcisi, BUÜ-TTO yöneticisi veya bir teknoloji transfer uzmanı olmak üzere en az beş veya en fazla yedi kişiden oluşur. Komisyon üyeleri 3 yıl süreyle Yönetim Kurulu tarafından atanır. Komisyon üyesi görev süresi dolmadan ayrılırsa yerine seçilen üye kalan görev süresi kadar süre için atanır.

İtiraz Komisyonunun Oluşumu

MADDE 10- (1) İtiraz Komisyonu Rektörün veya vekilinin başkanlığında itiraza konu olan buluş bildirimlerinin ilgili olduğu teknik alan konusunda yorum yapabilecek bilgi ve birikimi olan kişiler arasından en az üç veya en fazla beş kişiden oluşur. Komisyon üyeleri 3

yıl süreyle Yönetim Kurulu tarafından atanır. Komisyon üyesi görev süresi dolmadan ayrılırsa yerine seçilen üye kalan görev süresi kadar süre için atanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bildirim ve İletişim Esasları

MADDE11- (1) Buluşla ilgili olarak öğretim elemanından başlayan bildirimler Üniversite içinde;

- a) Öğretim elemanından bağlı bulunduğu Dekanlık veya İdari Birime,
- b) Dekanlık veya İdari Birimden BAP a
- c) BAP tan bildirim içeriğine göre buluşla ilgili olanlar FMHK ya, buluşun hak sahipliğine itirazla ilgili olanlar İtiraz Komisyonuna olacak biçimde gerçekleştirilir.

(2) Komisyonlardan (FMHK veya İtiraz Komisyonundan) veya BAP başlayan bildirimler öğretim elemanına Üniversite içinde;

- a) FMHK veya İtiraz Komisyonundan ilgili Dekanlık veya İdari Birime,
- b) BAP tan ilgili Dekanlık veya İdari Birime,
- c) Dekanlık veya İdari Birimden öğretim elemanına olacak biçimde gerçekleştirilir.

(3) Öğretim elemanı buluş bildirimini Buluş Bildirim Formuyla ve ek bilgi, düzeltme, itiraz vb. buluşuyla ilgili diğer bildirimleri bağlı olduğu Dekanlık veya İdari Birime dilekçe ile resmi olarak gerçekleştirir.

(4) Öğretim elemanının buluş bildirimini ve buluşla ilgili diğer bildirimlerini alan Dekanlık veya İdari Birim 3 iş günü içinde bu bildirimlerin kayıt altına alınması için BAP a iletir.

(5) BAP kendisine ulaşan buluşla ilgili bildirimleri resmi olarak kayıt altına alır ve öğretim elemanına bildirilmek üzere resmi kayıt tarihi ve evrak giriş numara bilgilerini ilgili Dekanlık veya İdari Birime iletir.

(6) Öğretim elemanının bağlı olduğu Dekanlık veya İdari Birimler öğretim elemanına bildirilmesi gereken tüm BAP tan, FMHK dan veya İtiraz Komisyonundan gelen bildirimleri öğretim elemanlarına en geç 3 iş günü içinde bildirir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Paylaşım Esasları

MADDE 12- (1) Buluştan elde edilen gelir, buluşun kullanımından, lisans verilmesinden, devredilmesinden veya diğer yollarla ticarileştirilmesinden elde edilen gelirlerin tamamıdır.

(2) Buluştan elde edilen gelir aşağıdaki oranlara uygun olarak paylaşılır ve buluşla ilgili gerçekleştirilen patent başvurusu veya başvurularını kapsamak üzere her bir buluş için sözleşme ile imza altına alınır:

Vergiler dâhil tüm giderler düşüldükten sonra geriye kalan tutarın

- a) %49'u buluşu yapan öğretim elemanının,
- b) %51'i Üniversitenin hesaplarına aktarılır.

ALTINCI BÖLÜM
Yürürlük – Yürütme

MADDE 13- (1) Bu Yönerge Bursa Uludağ Üniversitesi Senatosunda kabul edildiđi 9 Ocak 2019 tarihte yürürlüđe girer.

MADDE 14- (1) Bu yönerge hükümlerini Bursa Uludağ Üniversitesi Rektörü yürütür.